

Factsheet financiële verantwoording voor samenwerkingsverbanden

Januari 2014

Samenwerkingsverbanden ontvangen vanaf 1 augustus 2014 financiële middelen voor passend onderwijs. Over deze middelen leggen ze vanaf dat moment verantwoording af. In deze factsheet wordt uitgelegd hoe samenwerkingsverbanden deze verantwoording richting het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vorm moeten geven.

1) Wat moet het samenwerkingsverband doen?

Het samenwerkingsverband verantwoordt zich door een jaarverslag en een jaarrekening op te stellen. Dit is vanaf 1 augustus 2014 verplicht.

De Regeling Jaarverslaglegging Onderwijs (RJO) en de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs zijn voor het samenwerkingsverband van toepassing. Deze richtlijn en de daarbij behorende modellen zijn op het hoogste aggregatieniveau ingericht (algemene posten).¹ Het jaarverslag en de jaarrekening geven inzicht in de stand van zaken en het gevoerde beleid, inclusief de rechtmatige en doelmatige inzet van middelen.

Koppeling tussen ondersteuningsplan en jaarverslag

Samenwerkingsverbanden kunnen het ondersteuningsplan en een eventueel jaarplan gebruiken als basis voor het jaarverslag en de jaarrekening. Een goede koppeling tussen het ondersteuningsplan en het jaarverslag maakt namelijk duidelijk of de gestelde doelen zijn gehaald. Wat was het plan, welke resultaten zijn gehaald en welke financiële inzet was hiermee gemoeid?

Verantwoording over alle middelen

Het samenwerkingsverband verantwoordt zich over alle middelen die het heeft ontvangen, dus ook over de middelen die naar de deelnemende schoolbesturen zijn doorgezet. De reden hiervoor is dat het samenwerkingsverband de middelen ontvangt en verantwoordelijk is voor een dekkend aanbod van voorzieningen. De deelnemende schoolbesturen in het samenwerkingsverband zullen ook van elkaar willen weten hoe de middelen over de schoolbesturen zijn verdeeld en hoe deze worden besteed.

Programma elektronisch financiële jaarrekening (EFJ)

Voor het elektronisch aanleveren van de jaarcijfers aan DUO kunnen samenwerkingsverbanden jaarlijks gebruikmaken van het programma elektronisch financiële jaarrekening (EFJ). Dit is een software-

programma waarmee ze de financiële gegevens uit de jaarrekening van elke onderwijsinstelling elektronisch kunnen vastleggen en versturen naar DUO. Dit verantwoordingsmodel is ingericht op een lager aggregatieniveau dan de RJO en omvat meer specificaties. Het EFJ voor samenwerkingsverbanden wordt ingericht volgens het standaardmodel en bevat geen extra posten.² DUO stuurt samenwerkingsverbanden in februari 2015 meer informatie over hoe ze de informatie via EFJ kunnen aanleveren voor het kalenderjaar 2014. De samenwerkingsverbanden moeten op de jaarrekening een accountantscontrole laten uitvoeren en de jaarrekening voorzien van een controleverklaring. Het controleprotocol waarmee accountants de jaarrekening controleren komt in december 2014 beschikbaar.

2) Wat moet een schoolbestuur doen?

Ook schoolbesturen verantwoorden zich met een jaarverslag en jaarrekening, opgesteld volgens de Richtlijn Jaarverslag Onderwijs (RJO). Schoolbesturen krijgen in verslagjaar 2014 voor het eerst de mogelijkheid om 'ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage samenwerkingsverband' apart te registreren en te rapporteren. Dit is inmiddels aangekondigd in de nieuwsbrief Jaarverslaglegging (nummer 4, mei 2012) en opgenomen in het EFJ.

Rapporteren over activiteiten, middelen en resultaten

Schoolbesturen rapporteren over de activiteiten, middelen en resultaten die ze hebben bereikt met de middelen vanuit het samenwerkingsverband of meerdere samenwerkingsverbanden. Ze lichten daarbij ook toe hoe dit aansluit bij de plannen die ze voor het jaar hebben gemaakt. Dit past binnen de inrichtingsvoorschriften voor het jaarverslag (RJO/RJ660). Schoolbesturen stellen namelijk een jaarverslag (bestuursverslag) op waarin ze verplicht rapporteren over alle belangrijke zaken, waaronder de relatie met één of meerdere samenwerkingsverbanden.

¹ Alle informatie over de regeling en de richtlijn vindt u op <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/toezicht-en-verantwoording-in-het-onderwijs/richtlijnen-jaarverslag-onderwijs>. Op deze pagina en in de richtlijn wordt binnenkort opgenomen dat deze ook van toepassing zijn op samenwerkingsverbanden.

² Ook als EFJ wordt vervangen door de opvolger XBRL zal dit naar verwachting niet wijzigen.

Middelen van meerdere samenwerkingsverbanden niet uitsplitsen

Een schoolbestuur kan middelen ontvangen van meerdere samenwerkingsverbanden. Het schoolbestuur hoeft deze bijdragen in het jaarverslag niet verplicht uit te splitsen per samenwerkingsverband. Het is daarmee aan het schoolbestuur om te beslissen hoe zij zelf in haar eigen jaarverslag hierover wil rapporteren.

Rapporteren aan samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband zelf moet wél weten wat het schoolbestuur met de ontvangen middelen heeft gedaan om te kunnen rapporteren over activiteiten en de resultaten van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband kan hiervoor aan een schoolbestuur aanvullende informatie vragen, buiten het reguliere jaarverslag van het schoolbestuur. Zo kan het een totaalrapportage voor het samenwerkingsverband opstellen. Ieder samenwerkingsverband kan hier zelf afspraken over maken met schoolbesturen.

Geen dubbele controle door de accountant

De accountant controleert de jaarrekening van het schoolbestuur. Daarin is ook de rechtmatigheid van de besteding van de middelen die zijn doorgezet vanuit het samenwerkingsverband betrokken. De accountant die de jaarrekening van het samenwerkingsverband controleert, hoeft op dit aspect van de jaarrekening niet opnieuw controle uit te voeren.

3) Wat gaat de Inspectie doen?

In het waarderingskader van de Inspectie van het Onderwijs is vastgelegd dat de inspectie toeziet op doelmatige inzet van middelen van het samenwerkingsverband (indicator 1.3).³ De inspectie gaat hierover met alle samenwerkingsverbanden het gesprek aan, om als onderdeel van het reguliere toezicht inzicht te krijgen in de plan-do-check-actcyclus (PDCA-cyclus). Het gaat dan om systematisch opstellen, meten en evalueren van doelstellingen, activiteiten en resultaten en bijbehorende bestedingen.

Inzicht in PCDA-cyclus

De inspectie ontwikkelt in het voorjaar van 2014 een werkformat om de doelmatige inzet van middelen te kunnen beoordelen. Het belangrijkste beoordelingscriterium daarbij wordt in hoeverre samenwerkingsverbanden inzicht hebben in hun eigen PDCA-cyclus. De inspectie gebruikt – indien beschikbaar – het jaarverslag en de jaarrekening als startpunt van gesprek. Deze aanpak sluit aan bij het stimulerend toezicht van de inspectie.

4) Hoe wordt de stimuleringsregeling verantwoord?

Als een kassierschool de stimuleringsregeling – ook wel de tientjesregeling genoemd – heeft ontvangen, loopt de financiële verantwoording van de regeling mee in reguliere verantwoording van de kassierschool. Voor samenwerkingsverbanden die zelf de stimuleringsregeling hebben ontvangen, wordt voorgesteld dat zij de verantwoording van deze regeling meenemen op het eerstvolgende moment dat zij verantwoording afleggen. Zo wordt een onevenredige administratieve last voorkomen.

5) Zijn er mogelijkheden voor een verlengd boekjaar?

Ja, samenwerkingsverbanden kunnen werken met een verlengd boekjaar: van 1 november 2013 tot en met 31 december 2014 (14 maanden). Ook kunnen ze een verlengd boekjaar aanvragen voor de periode 1 augustus 2014 tot en met 31 december 2015 (17 maanden). Samenwerkingsverbanden moeten dit in het najaar van 2014 aangeven bij DUO.

Niet verplicht

Een verlengd boekjaar is niet verplicht. Ook andere partijen kunnen vragen om een jaarverslag van het samenwerkingsverband en zij werken wellicht niet met de termijn vanaf 1 augustus 2014. De gemeente is een voorbeeld van een partij die mogelijk een regulier jaarverslag wil ontvangen.

Regeling Jaarverslaggeving wordt regelmatig aangepast

De Regeling Jaarverslaggeving wordt regelmatig aangepast op grond van maatschappelijke discussies of vanwege voortschrijdende informatiebehoefte. Zo is eind december 2013 een aanvulling gepubliceerd voor het opnemen van een zogeheten Continuïteitsparagraaf in het jaarverslag. Het is dus van belang dat samenwerkingsverbanden zicht houden op deze aanpassingen. In de loop van 2014 verschijnt een volledig bijgewerkte versie van de toelichtende brochure bij de Regeling Jaarverslaggeving.

Blijf op de hoogte

Neem een abonnement op de nieuwsbrief Jaarverslaggeving Onderwijs en blijf op de hoogte van de regelgeving rondom de jaarverslaggeving.⁴

Hebt u vragen, stel ze dan aan uw accountmanager van OCW of via implementatiepassendonderwijs@minocw.nl.

³ <http://www.onderwijsinspectie.nl/actueel/publicaties/toezichtkader-samenwerkingsverbanden-primair-en-voortgezet-onderwijs.html>.

⁴ <http://abonneren.rijksoverheid.nl/edition/jaarverslaggeving-onderwijs/nieuwsbrief-jaarverslaggeving-onderwijs-nr-10-24-januari-2014/2126?preview=false>.